

ประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ในการยับยั้ง แบคทีเรียแกรมลบฉวยโอกาส

The Antibacterial Activities of Polyurethane mixed with Nanosilver against Opportunistic Gram–negative Bacteria

เอี่ยมพร เอี่ยมแพร¹พรเพ็ญ อาทกรกิจวัฒน์²และ วิสাত্রี คงเจริญสุนทร^{1*},

Uamporn Iamprae¹, Pornpen Atorngitjawat²and Wisatre Kongcharoensuntorn^{1*}

¹ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

²ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ซึ่งมีความเข้มข้นของนาโนซิลเวอร์แตกต่างกัน (40 100 200 500 และ 1000 ppm) ในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียแกรมลบฉวยโอกาส คือ *Escherischia coli* ATCC25913, *Pseudomonas aeruginosa* ดื้อยาและไม่ดื้อยาและ *Proteus mirabilis* ด้วยวิธี Agar diffusion Susceptibility Test และ Broth dilution Susceptibility Test ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์มีประสิทธิภาพในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียแกรมลบฉวยโอกาส โดยมีค่า MIC ระหว่าง 100 – 1000 ppm และพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์เข้มข้น 1000 มีประสิทธิภาพในการยับยั้งการเจริญของ *P. aeruginosa* สูงที่สุด คือ ร้อยละ 86.70

คำสำคัญ: แบคทีเรียแกรมลบฉวยโอกาส/ พอลิยูรีเทน / นาโนซิลเวอร์/ การยับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย

Abstract

The objectives of this research were to study the antibacterial activities of polyurethane mixed with nanosilver, which had been prepared with 5 different silver concentrations (40, 100, 200, 500, and 1000 ppm). The polyurethane mixed with nanosilver were tested against opportunistic gram–negative bacterium, *Escherischia coli* ATCC25913, Drug–resistant and non–resistant *Pseudomonas aeruginosa* and *Proteus mirabilis*, by Agar Disc Diffusion Susceptibility Test and Broth dilution Susceptibility Test. The results were shown that polyurethane mixed with nanosilver inhibited the growth of opportunistic gram–negative bacteria, with the MICs of 100 – 1000 ppm. Also, polyurethane mixed with 1000 ppm nanosilver showed the highest antibacterial activity against *P. aeruginosa* at 86.70% of inhibition.

Keywords: Opportunistic Gram–negative Bacteria / Polyurethane / Nanosilver / Antibacterial activity

*Corresponding author. E–mail: wisatre@hotmail.co.th

1. บทนำ

ในปัจจุบันแบคทีเรียกลุ่มแกรมลบช่วยโอกาสก่อโรคมักมีความสำคัญทางการแพทย์ ก่อโรคในร่างกายที่อ่อนแอได้หลายระบบ ซึ่งในภาวะปกติจะไม่ก่อโรคในคนที่ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต้านทานโรคปกติแต่จะก่อโรคเฉพาะในคนที่ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต้านทานโรคต่ำ หรือบกพร่องเท่านั้น (Dellit *et al.*, 2007) ระบาดวิทยาของการติดเชื้อแบคทีเรียในโรงพยาบาลของผู้ป่วย พบว่า มีการติดเชื้อในโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น เนื่องจากแบคทีเรียกลุ่มดังกล่าวมีความไวต่อยาปฏิชีวนะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาแบคทีเรียช่วยโอกาสก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อน และเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยเสียชีวิตเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาจำนวนมาก (Sheng *et al.*, 2005) เชื้อแบคทีเรียช่วยโอกาสที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อในโรงพยาบาลในประเทศไทยเกิดจากแบคทีเรียแกรมลบร้อยละ 70 ซึ่งแบคทีเรียแกรมลบที่มักเป็นสาเหตุของการติดเชื้อได้แก่ *Escherichia coli* ร้อยละ 9.1 *Pseudomonas aeruginosa* ร้อยละ 6.8 (วิชญ์ ธรรมลิขิตกุล, 2551) นอกจากนี้ยังมีแบคทีเรียกลุ่มแกรมลบช่วยโอกาสที่สำคัญและก่อปัญหาสาธารณสุขอื่น ๆ เช่น *Proteus mirabilis* ซึ่งเป็นหนึ่งในเชื้อช่วยโอกาสที่เป็นสาเหตุสำคัญในการติดเชื้อร้ายแรงในระบบทางเดินปัสสาวะ และเมื่อเกิดการติดเชื้อ *P.mirabilis* แล้วจะรักษาได้ยาก (Stamm, 1992) การแก้ปัญหาของแบคทีเรียเหล่านี้อาจทำได้หลายวิธี เช่น การพัฒนาวัสดุที่มีคุณสมบัติที่ดีในการต้านจุลินทรีย์ เพื่อใช้ทำอุปกรณ์ทางการแพทย์ และวัสดุที่ใช้ต้องย่อยสลายง่าย ร่างกายไม่ตอบสนองทางภูมิคุ้มกันและไม่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วยที่ต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลานาน

พอลิยูรีเทน (Polyurethane; PU) เป็นหนึ่งในพอลิเมอร์สังเคราะห์ และพัฒนาในทางการแพทย์อย่างกว้างขวาง เนื่องจากคุณสมบัติหลายประการ เช่น เข้ากับเนื้อเยื่อของร่างกายได้ มีความแข็งแรงทนทาน สามารถทนรับแรงกดทับได้ดี ทนต่อการเสียดสีและฉีกขาด มีความเหนียวและยืดหยุ่นได้ดี (Lamba *et al.*, 1998) ประหยัดค่าใช้จ่ายในการสังเคราะห์ สามารถปรับเปลี่ยนสารสังเคราะห์เพื่อให้มีคุณสมบัติที่หลากหลายเหมาะกับการเลือกใช้งานแต่ละประเภท และไม่เป็นพิษต่อเซลล์สัตว์ (Kuan *et al.*, 2005) อย่างไรก็ตามพอลิยูรีเทนไม่สามารถต้านทานเชื้อจุลินทรีย์ได้ ในการประยุกต์ใช้ทางการแพทย์จึงมักจะใช้ร่วมกับสารอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น เงิน (Ag) และอนุภาคนาโนซิลเวอร์ (Nano-Ag) เมื่อผสมลงบนผิวของพอลิยูรีเทนทำให้มีคุณสมบัติในการยับยั้งแบคทีเรีย *E. coli* และ *Bacillus subtilis* (Hsu, Tseng and Lin, 2010) พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์จึงเป็นหนึ่งในวัสดุที่เหมาะสมจะนำมาประยุกต์ใช้เป็นวัสดุทางการแพทย์เพื่อแก้ปัญหาโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่ความเข้มข้นแตกต่างกันในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียแกรมลบช่วยโอกาส คือ *E. coli* ATCC 25913, *P. aeruginosa* คือยาและไม่คือยาและ *P. mirabilis*

2. วิธีการ

2.1 เชื้อที่ใช้ทดสอบ

E. coli ATCC 25913, *P. aeruginosa* และ *P. aeruginosa* คือยา (1-375/04-2013) และ *P. mirabilis* ได้รับความอนุเคราะห์จากโรงพยาบาลชลบุรี และภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี

2.2 พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์

ได้รับความอนุเคราะห์จากดร. พรเพ็ญ อาทกรกิจวัฒน์ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาเตรียมฟิล์มด้วยการผสมเป็นเนื้อเดียวกันที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียสความเข้มข้นของนาโนซิลเวอร์ 40 ppm, 100 ppm, 200 ppm, 500 ppm, และ 1000 ppm เป็นแผ่นฟิล์มบาง ตัดเป็นวงกลมเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 mm

2.3 การทดสอบประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย

ด้วยวิธี Agar Disc Diffusion Susceptibility Test

Subculture เชื้อจาก Stocked hemocultures แล้วนำมาเลี้ยงใน (Mueller – Hinton broth (MHB)) จากนั้นปรับความเข้มข้นของเชื้อให้ได้ความขุ่นเท่ากับ 0.5 McFarland standard (มีปริมาณเชื้อเท่ากับ 1×10^8 CFU/mL) ผสมเชื้อลงใน MHA แล้วทดสอบกับแผ่นพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่ความเข้มข้น 0 – 1000 ppm บ่มที่ 37°C 24 ชั่วโมงทดสอบ 3 ซ้ำวัดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของบริเวณที่แบคทีเรียทดสอบถูกยับยั้ง (Inhibition zone) เป็นหน่วยมิลลิเมตรและบันทึกผลการทดสอบ

2.4 การหาค่าความเข้มข้นต่ำสุดของสารทดสอบที่สามารถยับยั้งการเจริญของเชื้อทดสอบ (Minimum Inhibitory Concentration, MIC) ด้วยวิธี Broth Dilution Susceptibility test (CLSI, 2010)

เพาะเชื้อทดสอบลงบนอาหารเลี้ยงเชื้อ Nutrient agar บ่มที่อุณหภูมิ 37 °C เป็นเวลา 18 – 24 ชั่วโมงจากนั้นแยกโคโลนีเดี่ยวประมาณ 4 – 6 โคโลนีใส่ลงใน Muller Hilton Broth บ่มที่อุณหภูมิ 35 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมงจากนั้นนำมาเทียบความขุ่นให้เท่ากับ 0.5 McFarland standard หยดเชื้อทดสอบที่เตรียมไว้ปริมาตร 50 µL ลงในอาหาร MHB 1 mL บรรจุแผ่นพอลิยูรีเทนที่ความเข้มข้นต่าง ๆ หลอดละ 1 แผ่นบ่มที่อุณหภูมิ 35 °C เป็นเวลา 3 ชั่วโมงจากนั้นเจือจางแบคทีเรียทดสอบแบบ 10 – fold dilution ด้วย 0.85% Normal saline แล้ว spread ลงบนอาหารเลี้ยงเชื้อ NA แล้วบ่มข้ามคืนที่อุณหภูมิ 37 °C นับจำนวนเชื้อที่รอดชีวิตจากจำนวนโคโลนีที่เกิดขึ้นเทียบเป็นความเข้มข้นของแบคทีเรียที่รอดชีวิต (CFU/mL) บันทึกผลการทดลองเปรียบเทียบกับชุดควบคุม เปรียบเทียบความแตกต่างของจำนวนเชื้อที่รอดชีวิตระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มตัวอย่าง คำนวณหาค่าประสิทธิภาพในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย (The effectiveness of the PU/silver nitrate antibacterial activity; EAA) (Sedlarik, *et al.*, 2010) โดยใช้สูตรดังนี้

$$EAA(\%) = \frac{N_0 - N_s}{N_0} \times 100 \quad (1)$$

EAA คือ ประสิทธิภาพในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย

N_0 คือ จำนวนเซลล์แบคทีเรีย (CFU/mL) ของกลุ่มควบคุม (พอลิยูรีเทน)

N_s คือ จำนวนเซลล์แบคทีเรีย (CFU/mL) ของกลุ่มทดลอง (พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์)

2.5 การวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาหาค่า MIC และ MBC วิเคราะห์ผลการทดลองด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้แผนการทดลองแบบ Random Completely Block Design (RCBD) ด้วยวิธีของ Duncan Multiple Range Test โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. ผลและอภิปราย

3.1 การทดสอบประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียด้วยวิธี Agar Disc Diffusion Susceptibility Test

พอลิยูรีเทนไม่แสดงฤทธิ์ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียทดสอบ และ *P. aeruginosa* ถูกยับยั้งด้วยพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์เข้มข้น 200 และ 500 ppm ในขณะที่ยาปฏิชีวนะแอมพิซิลินเข้มข้น 10 µg/Disc ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *P. mirabilis* แต่ไม่ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *E. coli* และ *P. aeruginosa* ยาปฏิชีวนะเตตราไซคลินยับยั้งการเจริญของเชื้อทั้ง 3 ชนิด (ตารางที่ 1) ผลการทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรียด้วยวิธี Agar Disc Diffusion นั้นแสดงบริเวณใส (clear zone) ไม่ชัดเจน น่าจะเกิดจากการแตกตัวเป็นซิลเวอร์ไอออนและการแพร่กระจายในอาหารวุ้นของนาโนซิลเวอร์ในพอลิยูรีเทนนั้นอาจจะไม่เหมาะสมหรืออัตราการแพร่กระจายของอนุภาคซิลเวอร์ไอออนมีปริมาณน้อยจนไม่สามารถยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียได้ จึงทำให้ผลการทดสอบไม่ชัดเจน

3.2 การหาค่าความเข้มข้นต่ำสุดของสารทดสอบที่สามารถยับยั้งการเจริญของเชื้อทดสอบ (Minimum Inhibitory Concentration, MIC) ด้วยวิธี Broth Dilution Susceptibility test ของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์

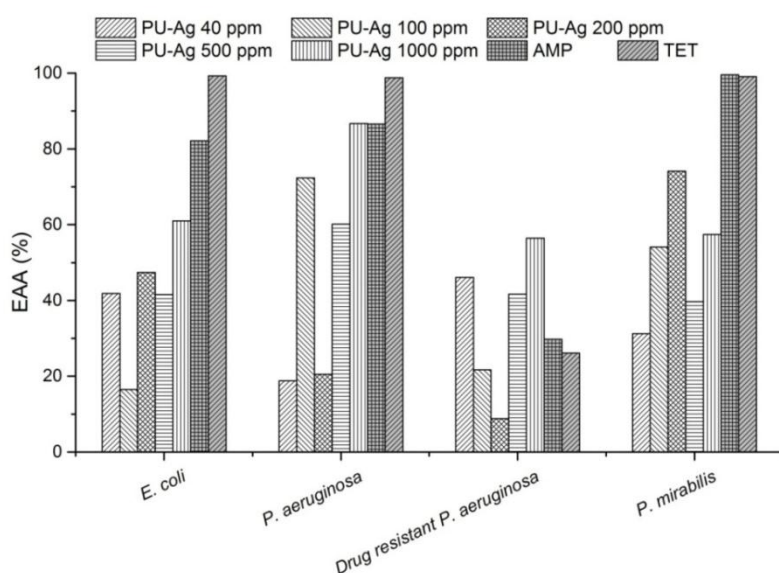
พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ยับยั้งการเจริญของ *P. aeruginosa* และ *P. mirabilis* ได้ดีที่สุด มีค่า MIC เท่ากับ 100 ppm และน้อยที่สุดคือ *E. coli* ATCC 25913 และ *P. aeruginosa* ด้อยยา (MIC เท่ากับ 1000 ppm) และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลินและเตตราไซคลินพบว่าพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์มีประสิทธิภาพดีกว่ายาทั้งสองชนิด เมื่อนำค่าจำนวนโคโลนีมาเปรียบเทียบค่าทางสถิติด้วยวิธี ANOVA พบว่ากลุ่มที่ทดสอบด้วยพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์มีความแตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.01 (ตารางที่ 2) แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปลี่ยนวิธีในการทดสอบทำให้ประสิทธิภาพการละลายของซิลเวอร์ไอออนสูงมากขึ้น จึงแทรกซึมผ่านเยื่อหุ้มเซลล์ของแบคทีเรียได้ง่ายขึ้น เนื่องจากซิลเวอร์ไอออนละลายในอาหารเลี้ยงเชื้อ MHB ซึ่งมีน้ำเป็นตัวทำละลาย ได้ดีกว่าอาหาร MHA ซึ่งมีลักษณะเป็นอาหารวุ้น เพราะสารละลายนาโนซิลเวอร์ (Aqueous solution) มีความสามารถในการปลดปล่อยซิลเวอร์ไอออนออกมา (Morones *et al.*, 2005; Sanpui *et al.*, 2008) และกลไกการยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรียมักจะมาจากซิลเวอร์ไอออนที่ปลดปล่อยออกมาสามารถเข้าไปจับกับหมู่ thiol group ของโปรตีนที่พบในเอนไซม์หลายชนิดของแบคทีเรีย ทำให้เกิดการยับยั้งปฏิกิริยาเคมีภายในเซลล์แบคทีเรีย ยับยั้งกลไกการหายใจระดับเซลล์ทำให้ดีเอ็นเอของแบคทีเรียเสียหาย และยังยับยั้งกระบวนการสังเคราะห์ดีเอ็นเอ (Park *et al.*, 2009)

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ในการยับยั้งแบคทีเรียเมื่อทดสอบด้วยวิธี Agar Disc Diffusion Susceptibility Test

แบคทีเรีย	เส้นผ่านศูนย์กลางของบริเวณยับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ (มิลลิเมตร)							
	40	100	200	500	1000	Control		
	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	PU	AMP 10µg/Disc	TET 30 µg/Disc
<i>E. coli</i> ATCC25913	-	-	-	-	-	-	-	7±0.00
<i>P. aeruginosa</i>	-	-	7.00±0.17	7.00±0.17	-	-	-	21.17±0.06
<i>P. mirabilis</i>	-	-	-	-	-	-	21.00±0.17	9.70±0.06

หมายเหตุ- หมายถึง เส้นผ่าศูนย์กลาง 6 mm อักษรย่อ PU หมายถึง พอลิยูรีเทน AMP หมายถึง แอมพิซิลลิน
TET หมายถึง เตตราไซคลิน



ภาพที่ 1 ประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ในการยับยั้งแบคทีเรีย (EAA)

3.3 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ในการยับยั้งแบคทีเรีย ด้วยค่า The effectiveness of the PU–Ag antibacterial activity (EAA)

พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์เข้มข้น 1000 ppm มีประสิทธิภาพในการยับยั้ง *P. aeruginosa* สูงที่สุดร้อยละ 86.70 รองลงมาคือประสิทธิภาพในการยับยั้ง *P. mirabilis* มีค่า EAA ร้อยละ 74.14 เมื่อใช้พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์เข้มข้น 200 ppm และพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์เข้มข้น 1000 ppm ยับยั้ง *E. coli* ATCC 25913 ได้ร้อยละ 60.97 แต่พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์เข้มข้น 1000 ppm มีประสิทธิภาพในการยับยั้ง *P. aeruginosa* ต่ำที่สุด มีค่า EAA ร้อยละ 50.43 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบค่า EAA กับยาแอมพิซิลลินและเตตราซัยคลินพบว่ายาปฏิชีวนะทั้งสองชนิดยับยั้งแบคทีเรียได้ ร้อยละ 29.75 และ 26.10 ตามลำดับ (ภาพที่ 1) จะเห็นได้ว่าความเข้มข้นของนาโนซิลเวอร์มีต่อประสิทธิภาพในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่มีความเข้มข้นสูงจะมีประสิทธิภาพในการยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรียได้สูงขึ้น Paul et al. (2012) รายงานว่าอนุภาคนาโนฟลูออโรพอลิเมอร์ที่มีความเข้มข้นสูงจะทำให้อนุภาคของนาโนซิลเวอร์มีขนาดเล็ก และขนาดที่เล็กจะทำให้ประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อแบคทีเรียสูงขึ้น (Liu et al., 2010) และการเตรียมพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่มีความเข้มข้นมาก จะทำให้มีอัตราการปลดปล่อยซิลเวอร์ไอออนออกจากพอลิยูรีเทนมากขึ้นเช่นกัน ส่งผลให้สามารถยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียเกิดขึ้นได้ดีที่มีความเข้มข้นของนาโนซิลเวอร์สูงมากขึ้น (Zapata et al., 2011) แต่เมื่อเตรียมความเข้มข้นของนาโนซิลเวอร์ต่ำ อาจทำให้อัตราการปลดปล่อยซิลเวอร์ไอออนอาจจะอยู่ในระดับที่ไม่แน่นอน หรือปลดปล่อยได้น้อยลง ส่งผลให้การยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียมีแนวโน้มที่ไม่คงที่

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ในการยับยั้งแบคทีเรียเมื่อทดสอบด้วยวิธี Agar Disc Diffusion Susceptibility Test

แบคทีเรีย	เส้นผ่านศูนย์กลางของบริเวณยับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย พอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ (มิลลิเมตร)								
	40	100	200	500	1000	Control			
	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	PU	AMP 10µg/Disc	TET 30 µg/Disc	
<i>E. coli</i> ATCC25913	–	–	–	–	–	–	–	7±0.00	
<i>P. aeruginosa</i>	–	–	7.00±0.17	7.00±0.17	–	–	–	21.17±0.06	
<i>P. mirabilis</i>	–	–	–	–	–	–	21.00±0.17	9.70±0.06	

หมายเหตุ-หมายถึง เส้นผ่านศูนย์กลาง 6 mm อักษรย่อ PU หมายถึง พอลิยูรีเทน AMP หมายถึง แอมพิซิลลิน

TET หมายถึง เตตราซัยคลิน

ตารางที่ 2 จำนวนโคโลนีแบคทีเรียในการทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อด้วยวิธี Broth Dilution Susceptibility Test

เชื้อแบคทีเรีย	จำนวนโคโลนี ($\times 10^5$ CFU/mL)						Control			MIC (ppm)
	PU-Ag	PU-Ag	PU-Ag	PU-Ag	PU-Ag	PU	AMP	TET		
	40 ppm	100 ppm	200 ppm	500 ppm	1000 ppm		10 μ g/ดิสก์	30 μ g/ดิสก์		
<i>E. coli</i> ATCC 25913	199.67 \pm 33.50 ^{de}	286.67 \pm 35.12 ^{fg}	180.67 \pm 20.65 ^{cde}	200.67 \pm 38.55 ^{de}	134.00 \pm 18.68 ^{bcd}	343.33 \pm 66.58 ^g	61.33 \pm 15.89 ^{ab}	2.43 \pm 0.49 ^a	1000	
<i>P. aeruginosa</i>	9.50 \pm 1.42 ^d	3.23 \pm 0.29 ^{bc}	9.30 \pm 1.48 ^d	4.67 \pm 0.15 ^c	1.56 \pm 1.22 ^{ab}	11.70 \pm 1.57 ^e	1.57 \pm 1.17 ^{ab}	0.15 \pm 3.23 ^a	100	
<i>P. aeruginosa</i> ดื้อยา	0.94 \pm 0.19 ^a	1.36 \pm 0.06 ^{abc}	1.58 \pm 0.15 ^{bc}	1.01 \pm 0.22 ^{ab}	0.76 \pm 0.21 ^a	1.74 \pm 0.25 ^c	1.22 \pm 0.33 ^{abc}	1.28 \pm 0.44 ^{abc}	1000	
<i>P. mirabilis</i>	165.67 \pm 29.70 ^d	110.67 \pm 9.29 ^{bc}	62.33 \pm 9.29 ^b	145.33 \pm 15.82 ^{cd}	102.67 \pm 16.65 ^{cd}	241.00 \pm 41.94 ^e	1.03 \pm 0.21 ^a	22.13 \pm 0.42 ^a	100	

หมายเหตุ ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรที่เหมือนกันในแนวนอน แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. บทสรุป

การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่ความเข้มข้นแตกต่างกันมีผลต่อการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียแกรมลบ อวยโรคาส 3 สายพันธุ์ ได้แก่ *E. coli* ATCC25913 *P. aeruginosa* ต้อยยาและไม่ต้อยยา และ *P. mirabilis* ได้แตกต่างกันและให้ค่า MIC ระหว่าง 100 – 1000 ppm โดยพบว่าพอลิยูรีเทนผสมนาโนซิลเวอร์ที่ความเข้มข้น 1000 ppm มีประสิทธิภาพในการยับยั้งการเจริญของ *P. aeruginosa* สูงที่สุด

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และโรงพยาบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี ที่มอบตัวอย่างแบคทีเรียที่ใช้ทดสอบครั้งนี้และภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ความอนุเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือวิจัย

6. เอกสารอ้างอิง

วิชณู ธรรมลิขิตกุล. (2551). โคลิสติน: ยาต้านจุลชีพ. *เวชบันทึก ศิริราช*, 3, 152–158.

Clinical and standard Institute. (2010). *Performanec standards for antimicrobial susceptibility testing; Twentieth informational supplement*. Document M100–S20. Wayne, PA: CLSI.

Dellit, T.H., Owens, R.C., McGowan, J.E., Gerding, D.N., Weinstein, R.A. and Burke, et al. (2007). Infectious Diseases Society of America and the Society for Healthcare Epidemiology of America Guidelines for Developing an Institutional Program to Enhance Antimicrobial Stewardship. *Antimicrobial Stewardship Guidelines*, 44, 159 – 177.

Hsu, S., Tseng, H. and Lin, Y. (2010). The biocompatibility and antibacterial properties of waterborne polyurethane–silver nanocomposites. *Biomaterials*, 31, 6796–6808.

Kuan, H.C., Ma, C.C.M., Chang, W.P., Yuen, S.M., Wu, H.H. and Lee, T.M. (2005). Synthesis, thermal, mechanical and rheological properties of multiwall carbon nanotube/waterborne polyurethane nanocomposite. *Composites Science and Technology*, 65, 1703–1710.

Lamba, N., Woodhouse, K. and Couper, S.L. (1998). *Polyurethane in biomedical applications*. U.S.A.: CRC Press.

Liu, J., Sonshine, J.A., Shervani, S. and Robert, H. (2010). Controlled Release of Biologically Active Silver from Nanosilver Surfaces. *ASC Nano*, 4(11), 6903–6913.

Morones, J.R., Elechiguerra, J.L., Camacho, A., Holt, K., Kouri, J.B., Ramirez, J.T., et. al. (2005). The bactericidal effect of silver nanoparticles. *Nanotechnology*, 16, 2346–2353.

Park, H., Kim, J.Y., Kim, J., Lee, J., Hahn, J., Gu, M.B., et. al. (2009). Silver-ion-mediated reactive oxygen species generation affecting bactericidal activity. *Water Research*, 43, 1027–1032.

Paul, G., Sarkar, S., Pal, T., Das, P.K. and Manna, I. (2012). Concentration and size dependence of nano-silver dispersed water based nanofluids. *Journal of Colloid and Interface Science*, 371, 20–27.

Sanpui, P., Murugadoss, A., Prasad, P.V.D., Ghosh, S.S. and Chattopadhyay, A. (2008). The antibacterial properties of a novel chitosan–Ag–nanoparticle composite. *International Journal of Food Microbiology*, 124, 142–146.

Sedlarik, V., Galya, T., Sedlarikova, J., Valasek, P. and Saha, P. (2010). The effect of preparation temperature on the mechanical and antibacterial properties of poly(vinyl alcohol)/silver nitrate films. *Polymer Degradation and Stability*, 95, 399–404.

Sheng, W.H., Chie, W.C., Chen, Y.C., Hung, C.C., Wang, J.T. and Chang, S.C. (2005). Impact of nosocomial infections on medical costs, hospital stay, and outcome in hospitalized patients. *Journal of the Formosan Medical Association*, 104(5), 318–26.

Stamm, W.E. (1992). Nosocomial urinary tract infection In J.V. Benett and P.S. Brachman (Eds.). *Hospital Infection* (3rd ed.). Boston: Little Brown.

Zapata, P.A., Tamayo, L., Páez, M., Cerda, E., Azócar, I. and Rabagliati, F.M. (2011). Nanocomposites based on polyethylene and nanosilver particles produced by metalocenic “in situ” polymerization: synthesis, characterization, and antimicrobial behavior. *European Polymer Journal*, 47, 1541–1549.